

Handreiking speed-meet drugspreventie

Een methode om samenwerking te faciliteren tussen instellingen
voor verslavingszorg en jeugdhulpinstellingen in de regio

Dit product hoort bij het traject In gesprek over cannabis. Kijk voor meer informatie en beluister de podcast op www.trimbos.nl/ingesprekovercannabis.

Wat is een speed-meet?

Een 'speed-meet' is een korte, laagdrempelige (online) meeting voor kennismaking, uitwisseling van informatie en het maken van vervolgafspraken. Medewerkers van de preventieafdelingen van regionale instellingen voor verslavingszorg (IVZ) informeren de aanwezigen over het beschikbare preventieaanbod van de IVZ. Hierbij kan ook verteld worden hoe de IVZ 'outreaching' kan werken. Professionals uit de IVZ zijn gewend gesprekken te voeren over middelengebruik: door hierover in gesprek te gaan met professionals in andere sectoren dragen ze hun kennis en ervaring over en kan samenwerking bevorderd worden. Doordat de verschillende professionals elkaar leren kennen, zal de drempel lager zijn om contact te leggen en elkaar te consulteren.

Voor wie is een speed-meet?

Deze handreiking is bedoeld voor het organiseren van (online) speed-meets tussen preventiewerkers van de IVZ en professionals (uit verschillende functiegroepen) werkzaam bij diverse jeugdhulpinstellingen. Per speed-meet kan besloten worden wie elkaar gaan ontmoeten: medewerkers met direct cliëntencontact of juist managers en/of leidinggevend.

Achtergrond van de speed-meet

Middelengebruik onder jongeren is een thema waar jeugdhulpinstellingen vaak mee te maken hebben. Bij het ontwikkelen van de Richtlijn Middelengebruik Jeugdhulp en Jeugdbescherming uit 2016 werd geconcludeerd dat professionals risicovol middelengebruik en verslaving vaak onvoldoende opmerken, bespreekbaar maken en/of behandelen. Dit geldt voor uiteenlopende sectoren, waaronder bij jeugdhulpinstellingen.

Handelingsverlegenheid onder professionals is één van de redenen voor het niet of onvoldoende bespreekbaar maken van middelengebruik. Het Trimbos-instituut organiseerde in 2020 en 2021 focusgroepen en werksessies om te onderzoeken hoe dit zou kunnen worden weggenomen. Op basis hiervan ontstond het idee voor een speed-meet tussen preventiewerkers van IVZ's en jeugdhulpprofessionals om het onderlinge contact te stimuleren. Tijdens de speed-meet kunnen professionals elkaar beter leren kennen, op een laagdrempelige manier informatie uitwisselen, en kennis maken met elkaars werkwijzen en behoeften.

De speed-meet methode is in het kader van traject 'Bespreekbaar maken (problematisch) cannabisgebruik' (2019-2022) van het Trimbos-instituut ontwikkeld, en voor het eerst uitgevoerd en getest in 2021. Het Trimbos faciliteerde daarbij een online speed-meet tussen IVZ's en jeugdhulpinstellingen, met regionale *break-out rooms*. De keuze voor een *online* bijeenkomst was een gevolg van de destijds geldende coronamaatregelen.

Waarom een speed-meet?

Op basis van de geteste speed-meet voor meerdere IVZ's tegelijk (en de positieve ervaring hiermee) bieden we deze handreiking aan ter ondersteuning aan preventieafdelingen van IVZ's. Hiermee kunnen zij vaker hun eigen speed-meet bijeenkomsten organiseren, als laagdrempelige en snelle manier van contactlegging met de jeugdhulpsector en verschillende beroepsgroepen hierbinnen.

De methode leent zich echter ook voor laagdrempelige contactlegging en informatie-uitwisseling met andere sectoren dan de jeugdhulp en niet alleen op lokaal of regionaal, maar ook op nationaal niveau.

De doelstellingen van een speed-meet zijn:

- (Hernieuwde) contactlegging tussen professionals van preventieafdelingen van de IVZ en professionals van jeugdhulpinstellingen uit de regio waar de IVZ werkzaam is.
- Bevorderen van laagdrempelig contact tussen professionals van de verschillende organisaties: "Je belt sneller wanneer je iemand kent".
- Uitwisseling van kennis en aanbod van de IVZ: op het gebied van de zorgverlening, maar bijvoorbeeld ook trainingsaanbod voor professionals.
- Bespreken van vragen, knelpunten en *best practices* in de jeugdhulp op het gebied van drugspreventie.
- Mogelijkheid bieden tot het maken van concrete vervolgspraken.

Organisatie

In de opzet van het Trimbos-instituut wordt de speed-meet georganiseerd vanuit de IVZ. Dat hoeft echter niet per se zo te zijn. Het initiatief voor een dergelijke bijeenkomst kan ook vanuit een andere organisatie, zoals de jeugdhulp, komen. Hieronder staan aandachtspunten en stappen die de organisatoren kunnen zetten.

Voorbereidingen

- Inventariseer welke jeugdhulpinstellingen in de regio actief zijn. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld de website www.jeugdzorgnederland.nl.
- Wanneer de IVZ een groot verzorgingsgebied heeft, kunnen de organisatoren kiezen voor een sub-regio of een specifieke(re) beroepsgroep of doelgroep.
- Bespreek wie uitgenodigd gaan worden: professionals van de 'werkvloer' en/of managers. Dit hangt af van het doel en de uit te wisselen informatie.
- Bespreek of er een fysieke bijeenkomst georganiseerd wordt of een online bijeenkomst.
- Afhankelijk van het aantal deelnemers: bespreek of alles plenair verloopt, of dat deelnemers uiteengaan in subgroepen, bijvoorbeeld ingedeeld naar functie.
- Bespreek de inhoud en het doel van de bijeenkomst: Welke informatie overdragen? Welke thema's bespreken? Eén of meerdere bijeenkomsten? Vooraf thema's en vragen ophalen bij de jeugdhulpinstellingen?
- Bespreek hoe er uitgenodigd gaat worden: mailen naar bekende contactpersonen of via managers? Sneeuwbalmethode (ofwel het verzoek om de uitnodiging door te sturen)?

Suggesties voor de inhoud

- Start de speed-meet met een korte inleiding: wat is het doel van de bijeenkomst, hoe ziet de agenda eruit, welke partijen zijn aanwezig, et cetera. Het is goed om dit van tevoren helder te hebben, zodat de rest van de meeting soepel (én op de inhoud) kan verlopen.
- Bedenk op welke manier je uitwisseling tussen IVZ en jeugdhulp wilt faciliteren. Uitwisselen in groepen? Stellingen bespreken?
- Bij de speed-meet van het Trimbos-instituut bespraken de deelnemers in de regionale *break-out rooms* de volgende zaken:
 - Kennismaking (bijvoorbeeld aan de hand van een ijsbreker of stelling, zoals: *“Om binnen mijn organisatie middelengebruik bespreekbaar(der) te maken, zou het (mij) helpen als...”*)
 - Uitwisseling van behoeften en het preventieaanbod
 - Welke vragen en uitdagingen leven er (jeugdhulp)?
 - Op welk gebied kunnen we iets voor elkaar betekenen?
 - Hoe houden we er verder contact?

Suggesties voor de afsluiting

Wanneer de uitwisseling in subgroepen heeft plaatsgevonden, is het nuttig om plenair terug te koppelen wat er in de groepen is besproken. In het algemeen kan besproken worden wat lessen zijn voor de organisaties en kunnen ontwikkeldoelen opgesteld worden:

- Wat ik morgen anders doen ga doen is...
- Ik wil mijn organisatie vragen om ... te organiseren.
- Voor onze lokale samenwerking zou het nodig zijn om...
- Vervolgstappen voor contact tussen IVZ en jeugdhulpinstelling?
- Tot slot kunnen vervolgspraken gemaakt worden en kan een korte evaluatie van de sessie uitgevoerd worden (bijvoorbeeld met behulp van Mentimeter).

Programma (voorbeeld)

Welkom en voorstellen	5 minuten
Introductie door de IVZ	10 minuten
Uitwisseling IVZ & jeugdhulp	30 minuten
Vragen en opmerkingen	10 minuten
Vervolgspraken en afsluiting	5 minuten
Totaal	60 minuten

Praktische zaken

Houdt bij het organiseren van een speed-meet rekening met de volgende zaken:

- Stel een uitnodiging op voor jeugdhulpinstellingen waarin de doelen en het belang van de speed-meet duidelijk worden gemaakt.
- Plan een speed-meet ruim van tevoren en verzend uitnodigingen ruim (minimaal een maand) van tevoren.
- Maak bijvoorbeeld gebruik van een datumprikker om het meest geschikte moment en tijdstip te bepalen.
- Houd rekening met de tijdsinvestering voor planning en communicatie voorafgaand aan de speed-meet én naderhand voor opvolging en afwikkeling.
- Zorg voor twee organisatoren/gespreksleiders vanuit de IVZ.
- Zorg daarnaast voor een extra aanwezige die praktische zaken als technische problemen of last-minute aan- of afmeldingen kan afhandelen.
- Maak voor interactiviteit en/of mogelijkheid tot evaluatie gebruik van online tools, zoals Miro, Mural, Mentimeter, Google Docs, Google Sheets, et cetera.
- Zorg dat de speed-meet niet te vol is qua deelnemers in verband met de tijd en mogelijkheid voor inbreng. Wij adviseren maximaal tien deelnemers per speed-meet, tenzij je met verschillende break-out rooms werkt.

Colofon

Auteurs Daniëlle Meije, Gijs Jobse, Nadine van Gelder, Marjan Möhle

Vormgeving Canon Nederland N.V.

Beeld Gettyimages.nl

Financiering Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

Meer informatie www.trimbos.nl/ingesprekovercannabis

Artikelnummer AF1964

© 2022, Trimbos-instituut, Utrecht

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande toestemming van het Trimbos-instituut.

Dit product hoort bij het traject In gesprek over cannabis. Kijk voor meer informatie en beluister de podcast op www.trimbos.nl/ingesprekovercannabis.

